

47 איש, בכללם 13 ישראלים, נספו בהתפוצצות מטוס „סוויס-אייר” כתוצאה ממעשה-טרור ערבי

מחוזות קורעילב בלוד בהיוודע דבר פיצוץ המטוס

13 הישראלים שניספו בפיצוץ המטוס השווייצרי

הנה שמות הנוסעים הישראלים, שהיו במטוס „סוויס-אייר” בניסיון אבטבול, תל-אביב; נתן אלכננצוויץ, רמת גן; עטרה מרשל, בני-ברק; פרופסור הנדסאי לויצקי, האוניברסיטה העברית ירושלים; רות ירושלמי; רחל לויברג, חיפה; מויכאל קורן, בת ים; ד"ר הורן וי רעיון, נבעתים; מרת פרוידנברג, רעיון; של עובד חברת „סוויס-אייר”; הנדסאי לבי-כוכב, קיבוץ פלמחים; רות גולן, ישראליית מניו-יורק; מ. מלינדה, חיפה; ומרת אילן (פרטים על כמה מן הקרבנות — ראה בעמוד 2).

המטוס, שהיה בטיסה שיגרתית מספר 330 מציריך, ללוד, עמד ל- המריא למל קלוטן בשעה 1 בצהריים. אולם השתתה והמריא רק בשעה 1.14 דקות. ההמראה בוצעה כתיקנה והמטוס נכנס לנתיב-טיסה מספר 9 מציריך דרומה. ההתפוצצות הראשונה אירעה בהיות המטוס מעל ברונן בגובה של 4,500 רגל. או מסר הקברניט את הודעתו למגדל-הפיקוח של ציריך. אשר ל- זנועת המטוס לאחר מכן יש שתי גירסאות. גרסה אחת אומרת, כי הקברניט סיבב את המטוס הורה צפונה, כדי לבצע נחיתת-חירום בקלוטן. אפשרות אחרת מבוססת על השוואה, כי סמוך למקום התי- רסקותו של המטוס נמצא משטח נוח לנחיתת-אונס. לשכך סבורים כמה מן החוקרים, כי הקברניט ני- סה לבצע נחיתה על משטח זה. אולם הזמן לא הספיק לו לא לפ- שרות זו ולא לאחזקת המטוס התי- רסק באווירי ונפל לתוך יער. שבטי המטוס הרשי בשלג תלם באורך של 500 מטר וברוחב של 300 מטר. חצי דונאם מן היער הושמד באסון.

המטוס, שהיה בטיסה שיגרתית מספר 330 מציריך, ללוד, עמד ל- המריא למל קלוטן בשעה 1 בצהריים. אולם השתתה והמריא רק בשעה 1.14 דקות. ההמראה בוצעה כתיקנה והמטוס נכנס לנתיב-טיסה מספר 9 מציריך דרומה. ההתפוצצות הראשונה אירעה בהיות המטוס מעל ברונן בגובה של 4,500 רגל. או מסר הקברניט את הודעתו למגדל-הפיקוח של ציריך. אשר ל- זנועת המטוס לאחר מכן יש שתי גירסאות. גרסה אחת אומרת, כי הקברניט סיבב את המטוס הורה צפונה, כדי לבצע נחיתת-חירום בקלוטן. אפשרות אחרת מבוססת על השוואה, כי סמוך למקום התי- רסקותו של המטוס נמצא משטח נוח לנחיתת-אונס. לשכך סבורים כמה מן החוקרים, כי הקברניט ני- סה לבצע נחיתה על משטח זה. אולם הזמן לא הספיק לו לא לפ- שרות זו ולא לאחזקת המטוס התי- רסק באווירי ונפל לתוך יער. שבטי המטוס הרשי בשלג תלם באורך של 500 מטר וברוחב של 300 מטר. חצי דונאם מן היער הושמד באסון.

ורנלינג, שווייץ 21 (יו.פ., ע"ר, ע"ץ ועתי"ם). — 38 נוסעים, מהם 13 ישראלים ותשעה אנשי-צוות, ניספו היום אחר-צהריים ליד הכפר השווייצרי וירנלינג, כאשר מטוס „קורונאדו” של חברת „סוויס-אייר” ניצת והתפוצץ באוויר כתוצאה ממעשה-חבלה של טרוריס- טים ערביים, שעה קלה לאחר המראתו ממל התעופה של ציריך.

תיאו קולינג, המשמש ראש ועדת החקירה הפדרלית באגף התעופה השווייצרי, אמר הערב לכתבים, כי המטוס התרסק כתוצאה מתפוצצות, שאירעה בחלק האחורי שלו ישגרמה לדליקה במטוס. אחרי ה- התפוצצות הראשונה אירעה התפוצצות שנייה; אולם החוקרים סבורים כעת, כי שתי ההתפוצצויות יהיו לא גורם-אחראי לתרסקות המטוס אלא היא נגרמה מחמת הדליקה. מיד אחרי ההתפוצצות הראשונה דיווח קברניט המטוס למגדל- הפיקוח של נמל ציריך על מה שאירע. „הוא הוסיף, כי הצפון היה כה סמוך עד כי לא יכול היה לראות גוד את לוח המסעירים” — סיפר ראש צוות החוקרים.

דובר צוות החוקרים קארל בילאנד אמר הערב לכתב סוכ- נות „יוניטד פרס”: „אירעה התפוצצות בחלקו האחורי של המטוס ופריצה דליקה. כמעט וודאי הוא שזו גרמה את ההת- רסקות. עד כמה שייכולנו לקבוע עד עתה, לא היו כל סיבות טכ- ניות לאסון. הדבר נראה כמעט- שה חבלה.”

ארגון טרור ערבי, בשם „החזית העממית לשחרור פלשתינה — המפקדה ה- כללית” קיבל על עצמו ה- ערב את האחריות למע- אשה הפשע, דובר הטייסים השווייצרים הודיע, כי ה- טייסים מבקשים להפסיק את כל הטיסות למזרח- התיכון.

בין הקרבנות הישראלים של מעשה הטרור היה פרופ' חנוך מי- לויצקי, ראש המחלקה לגיתוח-לב, תל-אביב, ובית-החולים „הרסה” בירושלים. שה- ה חלוץ גיתוחי-הלב בישראל ואחד המנחה-הגדולים בעולם, וחונך לביכוכב, לשעבר מנכ"ל משרד העבודה. בין הקרב- נות הלא-ישראלים היה פרופ' גורג- ציזאק, מגדולי הביי-כימאים בעו- רם. שהיה בדרכו לכנס מדעי העו- רם להפתח ביום א' (היום) בחל- אביב. בין הקרבנות הלא- ישראלים קניינים שעמדו להשת- תף בשבוע אופנה. העומד להפתח ביום ב' (מחר).

ראש צוות-החוקרים השווייצרי,

שברי המטוס התפזרו לכל רוח ופיניהם נתגלו גופות וחל- קי גופות חרוכים ומעוקבים. בין שרדי המטוס נתגלה אקדח בקוטר של 9 מ"מ. כן נמצא מטיל זהב. למקום הגיעו מיד שוטרים וכ- באים מן האיזור וכן הגיעו למקום כעבור זמן קצר ראש ועדת-החקי- דה הפדרלית עם צוות עוזרים, כדי לפקח אישית על החקירה. זהו האסון האירי הגדול ביותר שאירע בשווייץ מאז 1963. החקירה שבה משתתפים כ-100 איש — שוטרים ומומחי תעופה — הופסקה עם רדת החשיכה ותחת- דש ביום א' עם שהר (היום). בעוד שחברת „סוויס-אייר” טיר- סמה הערב הודעה שבה היא מביעה את צערה והודעתה מן האסון יבעיד שניצגות „סוויס-אייר” בי- שראל מודיעה על המשך טיסות

החברה מלוד ואליה על-פי לית הז- מנים הרגיל — הודיע הערב דו- בר ארגון הטייסים השווייצריים, כי הטייסים יעדיפו להפסיק את כל הטיסות למזרח התיכון. הדובר אמר, כי הטייסים השווייצריים מבקשים שיופסקו הטיסות לכל התחנות ה- צות הטיסות של החברה. עם זאת הוסיף הדובר: „אם נצטווה לטוס לא תהיה לנו ברירה.” מטוס „סוויס-אייר” עמד להגיע לנמל-התעופה של לוד בשעה 4.35 אחר הצהריים. שעה קלה לפני כן החלו להתאסף מקבלי פניהם של הנוסעים באולם-ההמתנה של נמל לוד. מחוזות קורעילב אירעו, כא- שר גודע על האסון. עד לרגע האחרון קיוו הקרובים, כי בדרך נס יצילו יקיריהם ממות או שלא הגיעו לטיסה המיועדת. ואמנם אחדים יצאו מאושרים. אולם לרוב כמ נמסר לפנות ערב, כי אבדה כל תקווה לחיי יקיריהם. מנהל נציגות „סוויס-אייר” בישראל אסף את הממתינים באולם האורחים ה- חשובים מאד ושם קרא את רשי- מת הנוסעים כל שם ונחל הדמע המיוחד לו. אחר-כך הודיע נציג „סוויס- אייר” לעתונאים, כי החברה, ה- מקיימת עתה שמונה טיסות בשבוע בין ציריך לישראל עומדת להג- דיל בקרוב את מספר הטיסות ל- 10. אולם מאוחר יותר הועמדה הודעה זו בספק עם קבלת הדו"ח על הודעת דובר הטייסים השוויי- ציים. מנהל „סוויס-אייר”: אין ספק שהיתה זו חבלה מנהל „סוויס-אייר” בישראל אמר אמש בשעות המאוחרות, כי אין לו עוד ספק, שאכן היתה זו חבלה, אשר גרמה את האסון במ- טוס „סוויס-אייר”. הוא אמר, ש- חדרב מוכח מההודעות האחרונות של קברניט המטוס לפני התרס- קותו בדבר התפוצצות בחלקו ה- אחורי של ה„קורונאדו” ובדבר פעילותם התקינה של מכשירי המ- טוס.